

Prezentačná vrstva, MVC v JavaFx

UINF/PAZ1c
2.epizóda

JavaFx™

Klasické textové používateľské rozhranie

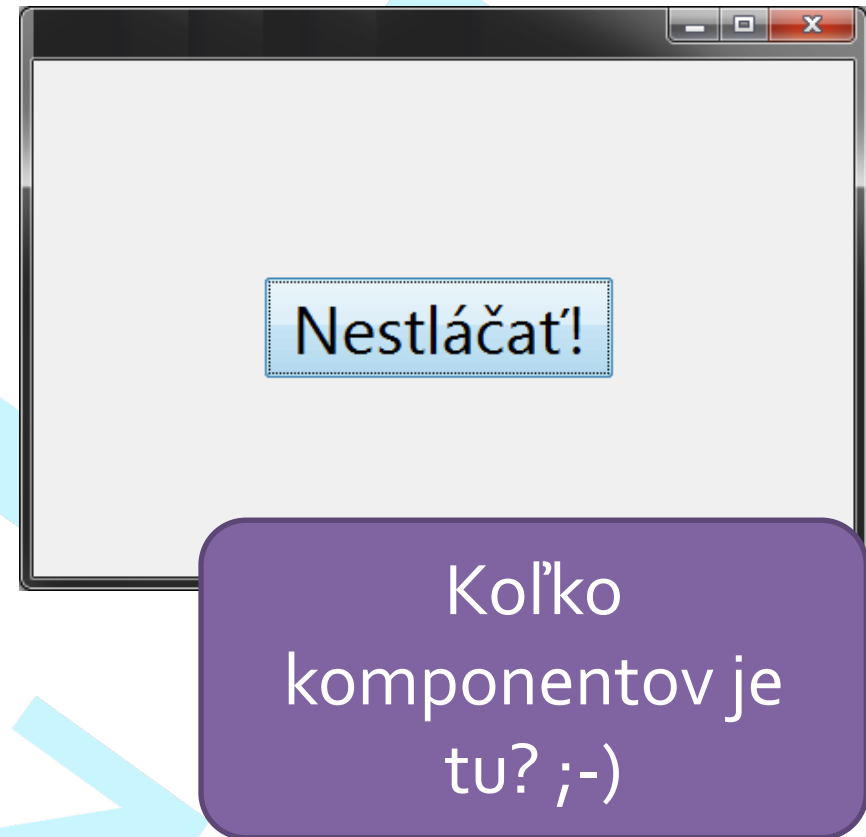
- údaje zadávané do programu postupne

```
Enter username: darthvader
New UNIX password: ****
Retype new UNIX password: ****
passwd: all authentication tokens updated successfully.
```

- program si **aktívne** pýta údaje
- možnosť zmeny predošlých údajov je často nemožná

Udalosťami riadené programovanie

- údaje zobrazované v **komponentoch**
 - oknách, ovládacích prvkoch, widgetoch...
- komponent **pasívne** čaká na interakciu

https://ais2.upjs.sk/ais/servlets/WebUIServlet?appClassName=ais.gui.vs.rh.VSRH009App&kodAplikacie=VSRH009&vie

RNDr. Peter Gurský, PhD.

Fakulta/Univerzita PF UPJŠ – Prírodovedecká fakulta

Filter

☒ Akademický rok 2017/2018 Obdobie Zimný semester

☐ Od dátumu Do dátumu Akcie

☐ Na deň Deň Pravidelnosť Dni

Osoba Miestnosť Stredisko Predmet Študijný program Podprogram Rozvrhová akcia

 Zobraziť rozvrh pre RNDr. Peter Gurský, PhD.

Osoby

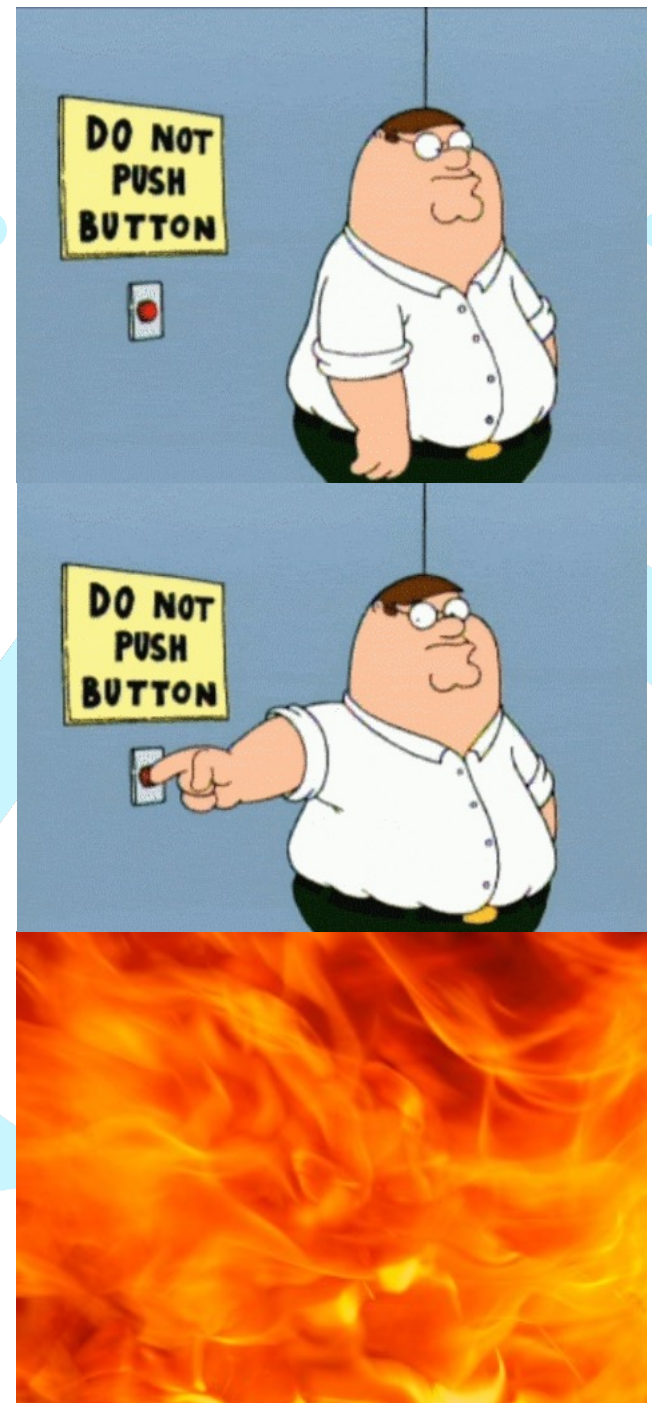
Meno	Priezvisko	Plné meno
Údaje neboli získané.		

/ 0 0

Koľko
komponentov je
tu? ;-)

Interakcia komponentov

- používateľ interakciou s komponentami generuje **udalosti**
- komponent vie **zareagovať** na vhodnú udalosť a vykonať príslušnú **akciu**

Udalosťami riadené programovanie

- naprogramujeme **metódy**, ktoré sa budú volať z komponentov pri spracovávaní udalostí
- rýchle programovanie, "nenáročné", ľahko pochopiteľné

Events		
actionPerformed	<none>	...
ancestorAdded	<none>	...
ancestorMoved	<none>	...
ancestorMoved	<none>	...
ancestorRemoved	<none>	...
ancestorResized	<none>	...
caretPositionChanged	<none>	...
componentAdded	<none>	...
componentHidden	<none>	...
componentMoved	<none>	...
componentRemoved	<none>	...

**EVENT DRIVEN
PROGRAMMING**

SINCE 1995

mouseExited	<none>	...
mouseMoved	<none>	...
mousePressed	<none>	...
mouseReleased	<none>	...
mouseWheelMoved	<none>	...
propertyChange	<none>	...
stateChanged	<none>	...

- knižnica pre **okienkové aplikácie v Java**
 - Súčasť SDK do Javy 10,
 - od Javy 11 iba ako externý projekt **OpenJFX.io**
 - Podporuje desktop, Android, iPhone
- kreslenie GUI: Scene Builder
- Ďalšie knižnice
 - AWT (pravek),
 - SWT (Eclipse),
 - Swing – naďalej podporovaný, vývoj zastal, kreslenie okienok v NetBeans, používa ho IntelliJ
 - Compose Multiplatform – najnovší, Kotlin

JavaFx – inštalácia

- <https://openjfx.io/openjfx-docs/#maven>
 - upravujeme pom.xml:

```
<dependencies>
  <dependency>
    <groupId>org.openjfx</groupId>
    <artifactId>javafx-controls</artifactId>
    <version>23</version>
  </dependency>
</dependencies>
<build>
<plugins>
  <plugin>
    <groupId>org.openjfx</groupId>
    <artifactId>javafx-maven-plugin</artifactId>
    <version>o.o.8</version>
    <configuration>
      <mainClass>sk.upjs.ics.EntranceApp</mainClass>
    </configuration>
  </plugin>
</plugins>
</build>
```

úplná cesta k triede s
main metódou

JavaFx – návrh okienok

- ručne
 - písanie čistého Java kódu
 - **žiadne bočné textové súbory**
- vizuálne
 - Scene builder poskytuje možnosť tvorby obsahu scény = rozloženie komponentov
 - Vygeneruje FXML súbor
 - **Umožňuje štýlovanie tagov FXML cez CSS**
 - rýchle naštartovanie projektu

Piliere JavaFx

- **javiská a scény**
- **komponenty (prvky scény)** = ovládanie prvky (control), kontajnery (layout), grafy, kreslenie,...
- **vlastnosti a sledovateľné premenné** = dáta pre komponenty
- **udalosti**
 - klik / pohyb myšou / výber položky / ... nad komponentmi

Filozofia komponentov

- Okno programu je javisko = `javafx.stage.Stage`
- Na javisko vkladáme scénu = `javafx.scene.Scene`
- Všetky **komponenty** sú súčasťou nejakej scény
- **Ovládacie prvky** (tlačidlá, zoznamy, ...) by mali bývať v nejakom **kontajneri** (**XxxPane a kamaráti**)
 - `Pane`, `AnchorPane`, `BorderPane`, `FlowPane`, `GridPane`, ..
 - `HBox`, `Vbox`, `Textflow`
 - `Accordion`, `TabPane`, `ToolBar`, `ButtonBar`, ..
- Scéna má **práve jeden koreňový komponent** – nejaký kontajner
- Kontajnery sú ako matriošky
 - kontajner môže byť prvkom nadradeného kontajnera
 - nutnosť pre prispôsobivé okná

Najprv čistá Java bez FXML..

- jedno tlačidlo v kontajneri

```
public class EntranceApp extends Application {
```

```
    public void start(Stage stage) throws Exception {
```

```
        var button = new Button("stlač ma!");
```

```
        var rootPane = new AnchorPane();
```

```
        rootPane.getChildren().add(button);
```

```
        rootPane.setPrefSize(400, 300);
```

```
        var scene = new Scene(rootPane);
```

```
        stage.setTitle("Hello World");
```

```
        stage.setScene(scene);
```

```
        stage.show();
```

```
    }
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        launch(args); }}
```

} Štelujeme
komponenty

Vkladáme
koreňový
kontajner
do scény

Najprv čistá Java bez FXML..

- jedno tlačidlo v kontajneri

```
public class EntranceApp extends Application {
```

```
    public EntranceApp() {
```

spustíme cez

`mvn clean javafx:run`

alebo v IntelliJ IDEA

Run > Edit Configurations > + > Maven

a do "Run" napísať `javafx:run`

```
    stage.setScene(scene);
```

```
    stage.show();
```

```
}
```

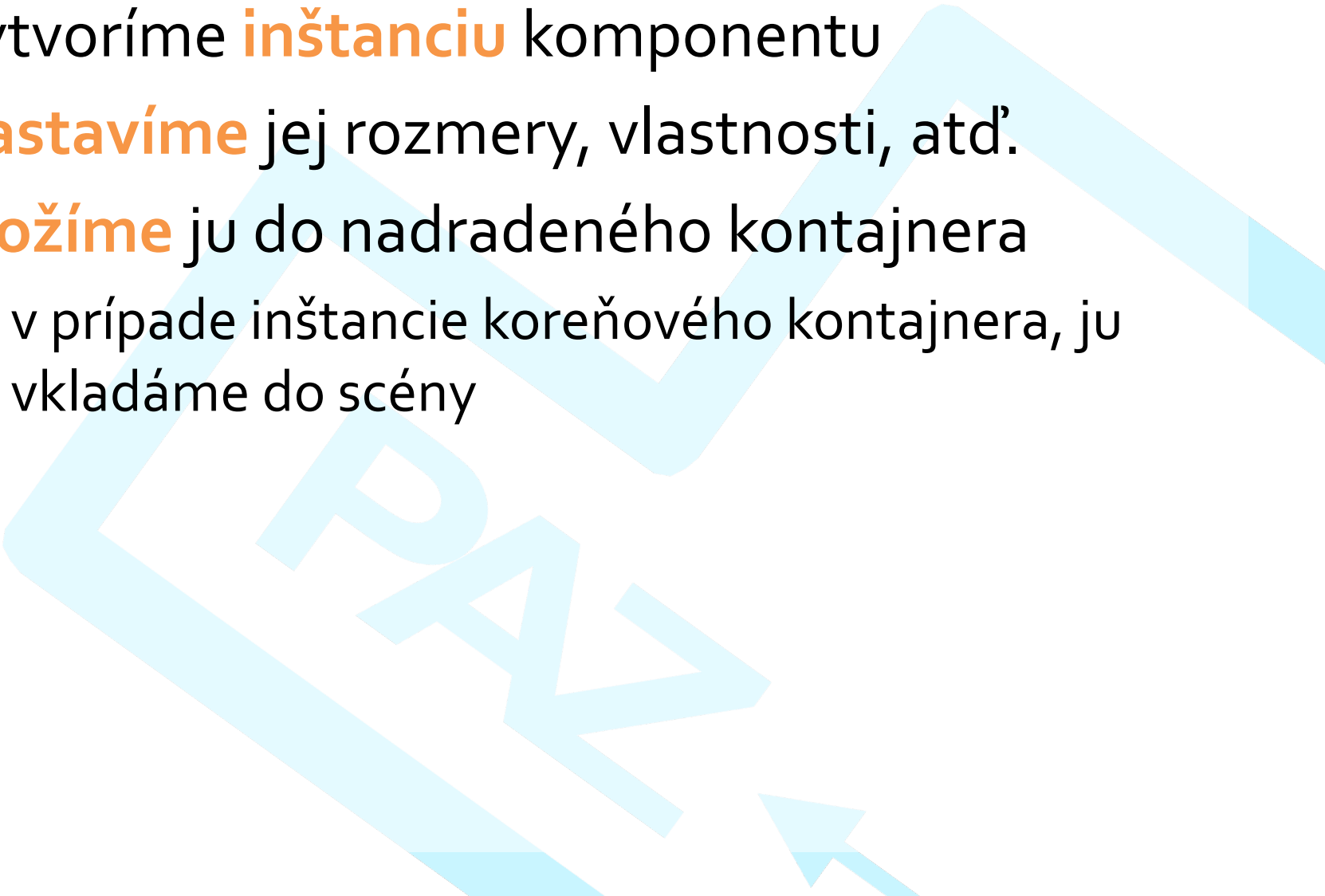
```
public static void main(String[] args) {
```

```
    launch(args); }}
```

korienový
kontajner
do scény

Jednotný postup pre komponenty

- vytvoríme **inštanciu** komponentu
 - **nastavíme** jej rozmery, vlastnosti, atď.
 - **vložíme** ju do nadradeného kontajnera
 - v prípade inštancie koreňového kontajnera, ju vkladáme do scény
-

Oživenie komponentov: udalosti

- komponent má **udalosti**, na ktoré vieme zareagovať
- príklad: tlačidlo **Button** podporuje udalosť „stala sa akcia“:
 - o udalosti vytvorí záznam akcie v objekte typu `ActionEvent`
- Udalosť vieme obslúžiť v objekte triedy ktorá implementuje interfejs **EventHandler**

```
interface EventHandler<ActionEvent> {  
    void handle(ActionEvent event);  
}
```

Udalosti v komponentoch

- komponent je oznamovač udalostí, ktoré sa mu stali
- ak niekto klikne na tlačidlo (udalosť **action**)
- tlačidlo pozrie či má poslucháča (**EventHandler**) pre udalosť **action**, ktorého to zaujíma
- tlačidlo oznámi poslucháčovi „*Vážený poslucháč, niekto na mne vyvolal udalosť **action**. Záznam o tejto udalosti je spísaný v objekte typu **ActionEvent***“
 - komponent poslucháčovi (**EventHandler**) spustí metódu `handle` a dodá objekt typu **ActionEvent**

Obsluha udalosti

```
public class SysouthHandler
    implements EventHandler<ActionEvent> {

    public void handle(ActionEvent e) {
        System.out.println("Klik!");
    }
}
```

- Ako docielim, aby poslucháč dostával informácie od gombíka?
- Inštanciu poslucháča **zaregistrujem** na gombíku

Registrácia poslucháča

```
public class EntranceApp extends Application {  
    public void start(Stage stage) throws Exception {  
        ...  
        button.setOnAction(new SysoutHandler());  
        ...  
    }  
}
```

```
public class SysouthHandler  
    implements EventHandler<ActionEvent> {  
    public void handle(ActionEvent e) {  
        System.out.println("klik!");  
    }  
}
```

```
button.setOnAction(new SysouthHandler());
```

ak 1300 komponentov, 1300 tried?

FAIL

The image features a white background with brown sugar cubes. A row of cubes at the top and another row at the bottom form a border. In the center, the word "SUGAR" is spelled out using a larger arrangement of sugar cubes. A semi-transparent white rectangle is overlaid on the word, containing the text "anonymné vnútorné triedy!".

anonymné vnútorné triedy!

```
public class EntranceApp extends Application {  
    public void start(Stage stage) throws Exception {  
        ...  
        button.setOnAction(new EventHandler<ActionEvent>() {  
            public void handle(ActionEvent event) {  
                System.out.println("klik!");  
            }  
        });  
        ...  
    }  
}
```

Anonymná vnútorná trieda
implementuje interface a
zároveň vytvoríme jej inštanciu

```
public class EntranceApp extends Application {  
    public void start(Stage stage) throws Exception {  
        ...  
        button.setOnAction((ActionEvent event) -> {  
            System.out.println("klik!");  
        });  
        ...  
    }  
}
```

...alebo cez lambdy
(viac o lambdách o pár týždňov)

Keď sa nám nechce všetko písať v kóde...

```
public void start(Stage stage) throws Exception {  
    var button = new Button("stlač ma!");  
    button.setOnAction((ActionEvent event) -> {  
        System.out.println("klik!");  
    });  
    var rootPane = new AnchorPane();  
    rootPane.getChildren().add(button);  
    rootPane.setPrefSize(400, 300);  
    var scene = new Scene(rootPane);  
    stage.setTitle("Hello World");  
    stage.setScene(scene);  
    stage.show();  
}
```

Takéto veci kreslíme
v Scene Builderi
... a do Javy to dotiahneme
z FXML súboru

FXML balíček

- Ak chceme použiť FXML, dotiahneme do projektu knižnicu cez maven

```
<dependency>  
  <groupId>org.openjfx</groupId>  
  <artifactId>javafx-fxml</artifactId>  
  <version>23</version>  
</dependency>
```


Kde uložiť FXML v maven projekte?

- Java zdrojáky sú v `src/main/java/[balíček]`
 - Po skompilovaní odchádzajú .class súbory do adresára `target/classes/[balíček]`
- Nekompilované súbory (teda aj FXML, CSS,...) dávame do `src/main/resources/[balíček]`
 - Balíček rovnaký ako ten, v ktorom budú triedy, ktoré s daným FXML pracujú
 - Po vytvorení class súborov sa ešte všetko zo `src/main/resources/` **skopíruje** do `target/classes/`
 - Java virtuálny stroj (JVM) vidí .class súbory v rovnakom adresári ako .fxml súbory

Natahujeme FXML do javy

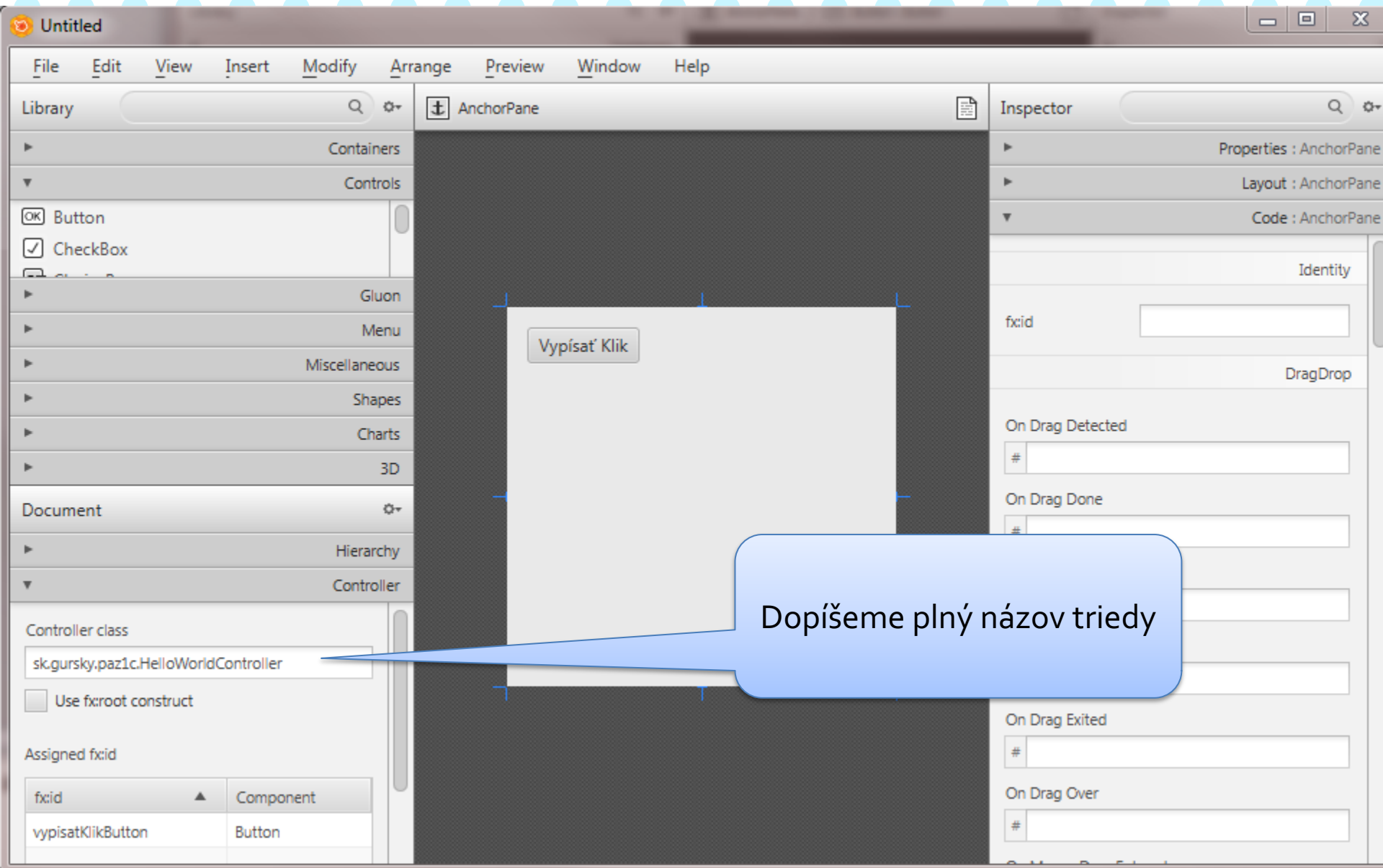
```
public void start(Stage stage) throws Exception {  
    Parent rootPane = FXMLLoader.load(  
        getClass().getResource("HelloWorldMain.fxml"));  
    // button.setOnAction((ActionEvent event) -> {  
    //     System.out.println("klik!");  
    // });  
    var scene = new Scene(rootPane);  
    stage.setTitle("Hello World");  
    stage.setScene(scene);  
    stage.show();  
}
```

Stratili sme
referenciu
na tlačidlo

Kontrolér - objekt čo má referencie na komponenty

- Komponenty musíme pomenovať – priradiť im jedinečné ***fx:id*** (v SB v sekcii code), ktoré bude v jave predstavovať názov premennej
 - Stane sa to, že element komponentu v FXML súbore obohatíme o atribút ***fx:id="názovPremennej"***
- Tiež vieme nastaviť názov metódy, ktorá sa zavolá pri stlačení tlačítla, vid' *On Action*
- Scene Builder nám vie vygenerovať kostru kontroléra
 - View > Show Sample Controller Skeleton

Prepojíme kontrolér s FXML

V kontroléri máme inject-nuté referencie na komponenty

```
public class EntranceController
```

```
@FXML
```

```
private Button stlacMaBtn;
```

```
@FXML
```

```
void stlacMaOnClick(ActionEvent event) {  
    System.out.println("KLIKOL SI");  
}
```

```
}
```

Inštanciu tlačidla vyrobí aplikácia, našteluje ju podľa FXML súboru a referenciu uloží tu

Táto metóda sa zavolá pri stlačení tlačidla.
Všimnite si ju v FXML súbore

(Voliteľne) Keď si chceme kontrolér vyrobiť sami, prepojíme ho s komponentmi v kóde:

```
public void start(Stage stage) throws Exception {  
    var mainController = new HelloWorldController();  
    var fxmlLoader = new FXMLLoader(  
        getClass().getResource("HelloWorldMain.fxml"));  
    fxmlLoader.setController(mainController);  
    Parent rootPane = fxmlLoader.load();  
  
    // Parent rootPane = FXMLLoader.load(  
    //     getClass().getResource("HelloWorldMain.fxml"));  
  
    var scene = new Scene(rootPane);  
    stage.setTitle("Hello World");  
    stage.setScene(scene);  
    stage.show();  
}
```

Otázky?

